

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ХУЖИРТ ЭРДЭС БАЯЛАГ УТҮГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: **ӨВА-2023/10/НА-СТА-ОНА**

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Өвөрхангай аймаг, Арвайхээр сум 2023 он</p>	<p>Тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал Утас: 70323253 Цахим хаяг: Batjargalo@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Гансүх Утас: 70323833 Цахим хаяг: gansukh.audit@gmail.com Чадварлаг Аудит ХХК-ийн захирал: Д.Рэнцэнханд Утас: 99200034 Цахим хаяг: chadvarlagAudit@gmail.com Аудитор: Б.Алтанцэцэг Утас: 99016193 Цахим хаяг: altantsetseg6193@gmail.com</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан .....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
  - 3.1 Компани, түүний үйл ажиллагаа .....
  - 3.2 Компанийн гадаад, дотоод орчин .....
  - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
  - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого ба толилуулгад гарсан өөрчлөлт .....
4. Аудитын тайлан .....

  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.4 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....

5. Аудитын илрүүлэлт .....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл .....

Товчилсон үгийн жагсаалт

СТОУС	Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон, П.Гэндэнгийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
Цахим шуудан: uvurkhangai@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2023.03.10 № 167
танай _____ ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Хужирт Эрдэс баялаг ОНӨААТҮГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Хужирт Эрдэс баялаг ОНӨААТҮГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэн. Тухайн байгууллагын хувьд тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5.9 болон 8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь зүйлүүдэд зааснаар тээврийн хэрэгсэл, дүрэмт хувцасны талаарх хязгаарлалтад хамрагдаагүй.

2022 онд тус байгууллагад хандиваар хог пресслэх машин 1 ширхэг 8.9 сая төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдэж 93.6 сая төгрөгийн үнэтэй машин тоног төхөөрөмж актлагдан данснаас хасагдсан байна.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно. Тус байгууллага нь 2022 онд 68.7 сая төгрөгийн орлого олсон байна.

015030684

D:\New Volume\2023 on\Bichig khereg\A4

Бусад асуудлын хэсэг

Удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гараагүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

О.БАТЖАРГАЛ

Хоёр.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

№	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ХӨРӨНГӨ	0.0	0.0
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө	0.0	0.0
1.1.1	Мөнгө,түүнтэй адилтгах хөрөнгө	18,289,243.28	2,161,530.50
1.1.2	Дансны авлага	-	-
1.1.3	Татвар, НДШ – ийн авлага	173,000.00	165,830.00
1.1.4	Бусад авлага		
1.1.5	Бусад санхүүгийн хөрөнгө		
1.1.6	Бараа материал	430,000.00	430,000.00
1.1.10		-	-
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	18,892,243.28	2,757,360.50
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	65,172,800.00	95,238,611.09
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	50,000,000.00	50,000,000.00
1.2.3	Биологийн хөрөнгө		
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	115,172,800.00	145,238,611.09
1.3	Нийт хөрөнгийн дүн	134,065,043.28	147,995,971.59
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ	-	-
2.1	ӨР ТӨЛБӨР	-	-
2.1.1	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
2.1.1.3	Татварын өр	354,400.00	-
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	354,400.00	-
2.1.2	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		-
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн		-
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	354,400.00	-
	ЭЗДИЙН ӨМЧ	-	-
2.3	Өмч	202,579,184.74	202,579,184.74
2.3.1	-төрийн	202,579,184.74	202,579,184.74
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	(68,868,541.46)	(54,583,213.15)
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	133,710,643.28	147,995,971.59
2.4	Өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн	134,065,043.28	147,995,971.59

төгрөгөөр

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

төгрөгөөр

№	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	62,192,000.00	68,660,000.00
2	Борлуулалтын өртөг		
3	Нийт ашиг (алдагдал)	62,192,000.00	68,660,000.00
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	80,348,000.00	93,809,100.00
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(18,156,000.00)	(25,149,100.00)
19	Орлогын татварын зардал		
20	Татварын дараахь ашиг (алдагдал)	(18,156,000.00)	(25,149,100.00)
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(18,156,000.00)	(25,149,100.00)
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого		
24	Орлогын нийт дүн	(18,156,000.00)	(25,149,100.00)

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

төгрөгөөр

№	Үзүүлэлт	Өмч	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
8	2021 оны 12-р сарын 31-ны үлдэгдэл	202,579,184.74	(68,868,582.45)	133,710,602.29
1	Дахин үнэлгээний зөрүү	-	39,434,400.00	39,434,400.00
2	Залруулсан үлдэгдэл	202,579,184.74	(29,434,130.47)	173,145,002.29
3	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	(25,149,124.43)	(25,149,124.43)
8	2022 оны 12-р сарын 31-ны үлдэгдэл	202,579,184.74	(54,583,254.90)	147,995,877.86

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

төгрөгөөр

№	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.0	0.0
1.1	Мөнгөн орлогын дүн	62,192,000.00	59,770,000.0
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	62,192,000.0	59,770,000.0
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн	66,195,749.97	75,897,712.78
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	31,489,400.00	44,561,111.30
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	10,640,000.00	5,572,672.95
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	14,393,400.00	
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	8,201,200.00	17,465,500.00
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	1,471,749.97	
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(4,003,749.97)	(16,127,712.78)
2	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.0	0.0
2.1	Мөнгөн орлогын дүн	0.0	0.0
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн	0.0	0.0
3	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.0	0.0
3.1	Мөнгөн орлогын дүн	0.0	0.0
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн	0.0	0.0
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	0.0	0.0
4.1	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(4,003,749.97)	(16,127,712.78)
5	МӨНГӨ, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГИЙН ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	22,292,993.25	18,289,243.28
6	МӨНГӨ, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	18,289,243.28	2,161,530.50

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

Үзүүлэлтүүд	2022 оны			
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Үндсэн болон нэмэгдэл цалин	38,978,400.00	42,374,406.00	(3,396,006.00)	91.99
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,460,323.00	3,460,323.00	-	100.00
Бичиг хэрэг		122,500.00	(122,500.00)	-
Тээвэр, шатахуун	9,176,800.00	20,000,600.00	(10,823,800.00)	217.00
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	360,000.00	360,000.00		100.00
Хөдөлмөр хамгаалалын зардал	480,000.00	1,620,000.00	(1,140,000.00)	337.00
Сэлбэг хэрэгсэлийн зардал	5,771,677.00	6,936,200.00	(1,164,523.00)	120.00
ТУЗ зардал				
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол		17,852,167.00		-
Бусад зардал	1,372,800.00	1,082,928.00	289,872.00	126.77
Байгууллагын нийт зардал	59,600,000.00	93,809,123.00		
Орлого	59,600,000.00	68,660,000.00	9,060,000.00	115.20
ОРЛОГЫН ДҮН		68,660,000.00		
АШИГ+ АЛДАГДАЛ-		(25,149,124.00)		

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 0.4 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 0.4 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж байна.

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн залруулга хийгдээгүй.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс											
	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Бараа материалын 430.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй боловч эд хариуцагчийн тайлан	1	430.0			1	430.0						

гаргаагүй , бараа материалы г тоолоогүй , шатахууны тайлан гаргаагүй анхан шатны баримтууд дутуу, шаардах хуудсыг данс тус бүрээр салгаж тайлагнааг үй, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэ эгүй.												
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулж батлуулаагү й.Өмнөх аудитын зөвлөмжийг хэрэгжүүлээг үй нь	1				1							
Дүн	2	430.0			2	430.0						

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ОНӨМЧИТ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

